

[Undervisningsministeren.]

af sit Arbejde i Skolen og stilles til Raadighed i Spørgsmaal vedrørende det pædagogiske og undervisningsmæssige i de tyske offentlige Skoleafdelinger. Hvad jeg her har fremført til Løsning af Skolespørgsmaalene i Sønderjylland, er i nøje Overensstemmelse med den Lovgivning, der blev paabegyndt efter 1920; det er en Udbygning af denne Lovgivning paa Grundlag af de Erfaringer, der gennem Aarene er indhøstet. I ethvert Land, hvor der findes nationale Mindretal, rejser der sig Problemer af forskellig Art. Mange Steder fører dette til store Vanskeligheder Nationerne imellem, men netop fordi Spørgsmaalet er saa vanskeligt, er det en stor og betydningsfuld Opgave, at Forholdet ordnes paa en tilfredsstillende Maade. Jo mere et Folk værdsætter sit eget nationale Særpræg, desto lettere vil det være at vise Respekt for andre Nationers Særpræg. Vi betragter det i Danmark som en Æressag, at vi til enhver Tid yder vort nationale Mindretal den samme Ret, som vi ønsker skal gælde, naar Folk fra vor Nation lever som Mindretal i et andet Land, og det er min bestemte Opfattelse, at alt, hvad der kan bidrage til, at Mindretalsspørgsmaal, hvor de findes, kan løses ad Forstaaelsens og Forhandlingens Vej, er Tidens største Bidrag over for Tidens største Spørgsmaal: Freden i Verden.

Det ærede Medlem Hr. Aage Fogh og det ærede Medlem Hr. Grønning har fremdraget Spørgsmaalet om Elevunderstøttelsen til unge, der rejser paa Højskole. Under den Drøftelse, der blev ført ved den Lejlighed, nævnte det ærede Medlem Hr. Grønning, at han i Fjor paa sit Partis Vegne havde foreslaaet en Forøgelse af de Beløb, der blev stillet til Raadighed, en Forøgelse ud over, hvad det Lovforslag angav, som da blev gennemført. Jeg vil gerne deroverfor gøre opmærksom paa, at jeg et enig med begge de ærede Medlemmer i, at vi maa i højere Grad end hidtil gøre det lettere for ubemidlede unge at komme paa Højskole, og jeg gør derfor ogsaa opmærksom paa, at i den Tid jeg har haft med Undervisningsministeriet at gøre, er denne Bevilling forøget meget betydeligt. Vi begyndte med et Beløb paa Finansloven paa 550 000 Kr., der for 2 Aar siden blev forhøjet til 620 000 Kr., som i Fjor atter blev forhøjet til 720 000 Kr., men som for indeværende Aar, hvor de 720 000 Kr. var Maksimum, med Finansudvalgets Tilslutning er blevet forhøjet til 832 000 Kr. Bevillingen er saaledes blevet forøget til et Beløb højere end det, det ærede Medlem

Hr. Grønning i Fjor foreslog, og jeg maa derfor gaa ud fra, at det ærede Medlem vil føle sig tilfreds med den Ordning, der nu er gennemført, og hvorved altsaa de Ønsker, det ærede Medlem har fremsat, allerede for indeværende Aar er opfyldt.

Men jeg mener i øvrigt med Hensyn til hele Spørgsmaalet om Højskolerne og om Adgangen til at komme paa disse Skoler, det Spørgsmaal, som nu skal drøftes, at man maa ogsaa søge at finde maaske nye Veje for at gøre det lettere for den Ungdom, der ikke har Mulighed for økonomisk Hjælp hjemmefra, at komme paa disse Skoler. Det er muligt, man kunde opfordre til Opsparing, med særlig Støtte fra Staten, en Opsparing, der havde til Formaal at benytte Pengene til Højskoleophold, og at man da kunde hjælpe ud over det, man i Øjeblikket yder som Støtte til Højskoleophold. Det er ogsaa muligt, man kan finde andre Veje, og jeg er villig til at drøfte, hvad man i saa Henseende vil foreslaa. Naar vi nu i Aar er kommet op paa at kunne yde ubemidlede unge, der søger til disse Skoler, 45 Kr. i Understøttelse pr. Maaned, saa er dette Beløb naturligvis ikke alt, hvad et Højskoleophold koster, men det er dog et væsentligt Bidrag til de Udgifter, der følger med et saadant Ophold, og min Mening er nu, at de unge heller ikke skal have et Højskoleophold helt gratis, de skal ogsaa selv betale noget.

Af mange Medlemmer er der under Finanslovdebatten fremsat Udtalelser om Ungdommen og om Ungdommens Uddannelse. Det er et Tidens Tegn, netop et rigtigt Udtryk for, at Spørgsmaalet om Ungdommen optager Befolkningen i høj Grad. Det er sikkert ogsaa Udtryk for Befolkningens Synspunkter, naar de Udtalelser, der er fremsat om Ungdommens Uddannelse, ikke alene, ja, man kan maaske endda sige kun i ringe Grad tager Sigte paa den faglige Uddannelse; hvad der er fremført, samler sig i højere Grad om Ungdommens almene, menneskelige Udvikling.

Naar man opmærksomt lytter til den Tale, der lyder, hvor Ungdomsspørgsmaal er til Drøftelse — det gælder ogsaa mange af Udtalelserne her i Tinget —, saa lyder der gennem det, der siges, noget forventningsfuldt, det er, ligesom alle venter, at noget nyt paa disse Omraader er ved at bryde igennem, og denne Opfattelse er sikkert rigtig. Hvordan den Ungdomsskole skal være, der skal imødekomme Tidens Krav, staaar endnu noget uklart; det, man venter af en saadan Skole, er vel nok meget forskelligt. Mit Indtryk er dog, at